

else af de locale Forhold afgave Skjøn om, hvad der behøvedes, og af hvilken Værdi det var, der saaledes for Fremtiden behøvedes for Embedet. Disse Commissioner have vi søgt at sammensætte saaledes, at der kunde være den fornødne Rhyndighed, medens enhver umiddelbar personlig Interesse i Afgjørelsen blev udelukket. Saaledes har Fleertallet stillet sig. Det Medlem af Udvalget, der, som sagt, overhovedet først med stor Værdsættelse sagde under Forhandling, troede, at det var muligt, i det Ringeste til en vis Grad, at bestemme, om ikke, hvormegret Areal der behøvedes til Formaalet, saa dog Udstrækningen af Driften ved de dertil fornødne Huusdyr, og han har stillet et Underændringsforslag herom, som vi Andre ikke have troet at kunne tiltræde, fordi det har en bestemtere Form, end vi troe, at Sagen er skikket til at modtage paa dette Sted. Der er siden fra et Medlem af Thinget udenfor Udvalget fremkommet et Ændringsforslag, som gaaer ud paa at give denne Bestemmelse en Udvidelse, og forsaavidt nærmer dette Forslag sig noget mere til de Medlemmers Anskuelse, der ikke ville have nogen Grændse fastsat, men jeg troer, at de Fleste ville hellere lade dette Underændringsforslag falde og blive staaende ved, at vi for Dieblisset ikke fastsætte nogen Grændse. Bortarvæfstningen med en Canon have vi Alle holdt paa som den eneste Afhændelsesform, der burde finde Sted, ligesom ogsaa paa, at der ikke skulde fastsættes en saadan Tidsbestemmelse, hvorved diebliskelig ugunstige Coniuncturer kunde faae en slem Indflydelse. Der er uden Tvivl stærke Erfaringer for, at en Bestemmelse om, at Noget skal skee med Hensyn til et Embedes Naturalindtægter, just naar det er vacant, og uomgængeligt skal skee i det Dieblis, kan føre til stort Tab. Jeg skal ikke gaae tilbage til en stor Masse Tiendeaccorder i enkelte Egne af Landet, der staae i stærkende Contrast til Accorderne paa andre Steder, men jeg troer ogsaa, at Bortsalget af Ameyer, Mensalgods og Præstegaardsjorder har tidligere givet Beviis herfor. Vi have derfor foreslaaet, at der skulde gives Kirke- og Underviisningsministeriet, i hvis Hænder jo den hele Foranstaltning specielle Udspørelse maatte lægges, et Middel til at raade Bod herpaa og see Tiden an, dog

inden en vis Tidsgrændse, for at oppebie det beleilige Dieblis til Bortarvæfstning, hvis selve Vacancen ikke var beleilig. Naar en saadan Afhændelse er skeet af Præstegaardsjorderne, saa følger det af sig selv, at en Omregulering maa foregaae af Embedets beregnede Hjemmeindtægt, da istedetfor den tidligere usikre Indtægt af Præstegaarden træder en aldeles bestemt og sikker og til regelmæssig Tid forfaldende Indtægt. Det Nødvendige i den Henseende er derfor foreslaaet. Den lille Bestemmelse om Høstdagenes Ophør, troer jeg ikke, at jeg behøver særligt at gaae ind paa at motivere. Jeg troer, at det er billigt at udtale, at den Indtægt, som her foreslaaes at skulle bortfalde, er en Indtægt, som de geistlige Embedsmænd have behandlet med overmaade stor Skjønsonhed og Billighed. De have enten aldeles ikke gjort Krav paa den eller krævet den i en Form, hvorunder de sikrede sig Arbeidskraften, men betalte den, men alligevel er det en Form, som ikke synes længere at staae i Harmoni med den hele Ordning af Huusmændenes og de lavere stillede Landboeres Naar. Den har noget Odiest ved sig, og just fordi den har viist sig at være af saa ringe Betydning for Embederne, have vi troet, at den burde bortfalde, hvormod de Fleste af Udvalget have troet, at det ikke var en passende Gjenstand for en særegen Paragraph. Det er, hvad jeg har at bemærke om denne Paragraph. Der er, som sagt, Andre, der med større Rhyndighed kunne gaae ind paa disse Spørgsmaal.

Skæl: Jeg kan i de væsentligste Henseender henholde mig til, hvad der allerede er anført af den ærede Ordfører, og i Særdeleshed til de Udtalelser, der ere skeet igjennem Udvalgsbetænkningen. Jeg deler fuldkommen den Anskuelse, at det er i høi Grad betænkeligt at lønne geistlige Embedsmænd ved at give dem et betydeligt Afskrug, hvoraf de skulde tage deres væsentligste Indtægter. Jeg troer, at det er en vigtig Sandhed, der er udtalt i Udvalgsbetænkningen, at jo mindre den Gage er, som bliver tildeelt en Embedsmand, desto vigtigere er det, at den tilflyder ham paa en aldeles sikker og regelmæssig Maade, og at den ikke bestaaer i saa usikre Factorer som